

[Aksel Larsen.]

atomgale og tysklandsbejstrede officerer og deres politiske talsmænd i pressen såvel som her i tinget. Jeg håber, at udviklingen herefter vil gå den rigtige vej, og at befolkningen vil formå at lade sin røst høre og forlange af regering og folketing, at der bliver gjort op med det, Stauning i sin tid i Fakse kredsen kaldte den menneskefjendske militarisme. Jeg håber, at Danmark gør sig fri af aktivt medlemskab i den atlantiske militæralliance og søger sin sikkerhed, tryghed og velstand skabt gennem afskaffelse af militærvæsenet indadtil og gennem fredspolitik udadtil.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen om tillægsbevillingslovforslaget.

Vi går derefter tilbage til dagsordenens punkt 8, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om en kornordning for høståret 1959-60.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5332).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Carl Petersen: På det møde, udvalget har holdt efter anden behandling, er der ikke fremkommet nye synspunkter eller stillet ændringsforslag, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 132 stemmer mod 6; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Derpå foretoges dagsordenens punkt 9, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om hjemmemarkedspriser for mælk og mejeriprodukter.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5336, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 1183).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Denne sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Carl Petersen: Ændringsforslaget er af redaktionel karakter, og jeg kan på mit partis vegne anbefale det til vedtagelse.

Jens Chr. Christensen: Ændringsforslaget er af rent teknisk karakter, og vi kan give tilslutning til det.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Carl Petersen: Jeg skal på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget i den nu ændrede skikkelse til vedtagelse.

Jens Chr. Christensen: Venstre havde ved anden behandling stillet ændringsforslag,

[Jens Chr. Christensen.]

hvortil vi fik tilslutning fra det konservative folkeparti. Vi fandt — og det tror jeg alle medlemmer i denne sal fandt — at det, vi foreslog, var bedre end det lovforslag, regeringspartierne havde fremsat. Vore ændringsforslag blev stemt ned, og vi kan derfor ikke være med til at gennemføre lovforslaget, men vil undlade at stemme.

Poul Møller: På mit partis vegne skal jeg anbefale, at man undlader at stemme ved den endelige afstemning om lovforslaget.

Aage Fogh: Jeg vil gerne anbefale, at man stemmer for lovforslaget, og gøre den lille bemærkning, at siden første behandling må der være sket noget ganske særligt inden for partiet venstre. Ifølge Folketingstidende sp. 5125 udtalte det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen:

„Det er da også med samme begrundelse, venstre tiltræder lovforslaget.“

Det var for få dage siden, og nu blev det for et øjeblik siden sagt af det ærede medlem, at da nogle udmærkede ændringsforslag, venstre havde stillet, var stemt ned, kunne han ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Vi havde en debat her for et par dage siden, hvori det ærede medlem hr. Poul Møller, da jeg spurgte ham, hvordan han ville beregne den produktionspris, han talte om, til min store forbavselse sagde — det står i Folketingstidende sp. 5353 —:

„... man skal lægge den mest rationelt arbejdende virksomhed til grund for en sådan prisfastsættelse, så det skulle ikke i sig selv volde vanskeligheder.“

Jeg tør nok sige, at hvis dette virkelig er rigtigt, ville det for landbruget være en højst betænkelig historie at gå ind under den ordning, ændringsforslaget angav. Det er derfor med stor, jeg vil ikke sige tilfredshed, men beroligelse, jeg anbefaler, at man vedtager lovforslaget, og ser, at de to oppositionspartier afholder sig fra at stemme — efter de udtalelser, der er faldet tidligere under forhandlingen.

Niels Andersen: Jeg skal ikke fremføre yderligere argumentation for retsforbundets

stilling. Den er klar; vi ønsker ikke at medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Jeg kan i den situation, som venstre nu har bragt sig i, minde det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen om de udtalelser, han fremsatte direkte til mig forleden dag om, hvad det betød ikke at stemme for et lovforslag, og jeg minder det ærede medlem om, at man ikke skal kaste med sten, når man selv bor i et glashus, særlig ikke når dette glashus hedder venstre.

Fuglsang: Inden vi går til afstemning her ved tredje behandling, vil jeg gerne endnu en gang på kommunisternes vegne slå fast, at vi finder det rimeligt og naturligt, at husmændene og det arbejdende landbrug får den garanti mod et alt for voldsomt fald i priserne på mælk og mælkeprodukter, som denne lov indebærer. Men samtidig vil jeg gerne tilføje, at der som en uundgåelig konsekvens må tages de nødvendige skridt til at sikre forbrugernes forsyning med fødevarer til rimelige priser ved en effektiv kontrol med priser og avancer. Der til højre politisk — og i finansskredse økonomisk — står nemlig de kræfter, som udbytter både arbejderne og forbrugerne i byen og det producerende landbrug...

Der er nu taget skridt til på et bestemt område ved en minimumspris at sikre landbruget mod alt for store prisfald på deres produkter, men jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at der findes andre befolkningskredse også inden for landbrugserhvervet, som har brug for garantier. Jeg vil f. eks. oplyse, at gennemsnitsarbejdsløsheden blandt organiserede landarbejdere i 1956 var 21,4 pct., i 1957 21,5 pct. og i 1958 20,8 pct. Har disse mennesker, som samtidig er nogle af de dårligst stillede i dette land, ikke krav på lignende garantier? Jeg vil henstille, at man nu, da man har taget dette første skridt, også tager skridt til at sikre disse mennesker en minimumsugeløn og en vis garanteret minimumsårsindtægt, således at også deres familier kan få en nogenlunde sikret tilværelse.

Aksel Larsen: Hvis gennemførelsen af det foreliggende lovforslag kunne sikre landarbejderne arbejde og en vis ikke ringe minimumsløn, kunne man diskutere, om

[Aksel Larsen.]

man skulle stemme for det, men der er mig ikke noget som helst bekendt om, at denne mælkefordyrelse hjælper landarbejderne.

Jeg har i øvrigt et spørgsmål til det ærede medlem hr. Niels Andersen. Han sagde i sin meget korte og klare tale, at retsforbundets stilling er klar: det vil ikke stemme. Jeg vil gerne spørge, hvor klarheden ligger i, at retsforbundet ikke vil stemme. Jeg kan forstå, at man ikke vil stemme, hvis det er en sag, man ikke kan overskue, eller hvis der er noget godt i sagen og noget dårligt i sagen, og man ikke vil risikere at stemme imod det gode og for det dårlige. Men det er ikke tilfældet her. Hvis retsforbundets stilling var klar, måtte det enten stemme for eller imod, men retsforbundet vil altså ikke gøre nogen af delene.

Jeg tillader mig samtidig at stille et andet spørgsmål. Retsforbundet føler ubehag ved at stemme for denne lov, som er et indgreb i erhvervsfriheden og en statsfastsættelse af priser o. s. v. o. s. v. Men for få minutter siden stemte retsforbundet for en anden lov om statsfastsættelse og statsfordyrelse af kornpriser. Hvorledes kan disse to forskellige standpunkter bidrage til at skabe klarhed om retsforbundets stilling?

Niels Eriksen: Ligesom mit partis ordfører beklager jeg stærkt, at det ikke er lykkedes at skabe flertal for det ændringsforslag, som mit parti stillede ved anden behandling, og som ville betyde en stor forbedring af lovforslaget. Men da lovforslaget er fremsat efter forhandling med Mejeriernes Fællesorganisation og har fået tilslutning fra landbrugets hovedorganisationer, og da vi inden for landbruget mener, at dette lovforslag dog er et skridt i den rigtige retning, vil jeg, som situationen er, stemme for lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 86 stemmer mod 1; 73 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Derpå genoptoges forhandlingen om tillægsbevillingslovforslaget.

(Foregående del af tredje behandling findes i tidenden sp. 5397 og 5462).

Statsministeren (H. C. Hansen): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere, ikke for enighed med regeringen, for at der er uoverensstemmelser og meningsforskelle på adskillige punkter, og fremgået klart af de forskellige indlæg i dag, men for den stilfærdige tone, der har præget debatten. Der er en tiltalende forskel på den ophidsede tone og det voldsomme ordbrug, der var typisk efter regeringsdannelsen, og den måde, hvorpå sager og problemer behandles i dag.

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til visse af de spørgsmål, der har været fremdraget, og jeg vil først sige et par ord af udenrigspolitisk karakter dels om de forhandlinger, der nu foregår i Genève, dels om markedsplanerne, der jo har været væsentlige emner under debatten.

De drøftelser, som den 11. maj indledtes i Genève, blev og bliver fra dansk side fulgt med overordentlig stor interesse. Vi har også fra dansk side, inden disse forhandlinger blev påbegyndt, i det omfang det var muligt, bestræbt os for at medvirke til at undgå, at forhandlingerne skulle strande på uenighed om mindre væsentlige spørgsmål, dagsordenen, procedureanliggender o. lign. Drøftelserne har fra første færd været præget af meget divergerende synspunkter.

Sovjetunionen har kun ønsket at drøfte sit eget forslag om Vestberlin samt muligheden for at afslutte en fredstraktat med begge Tysklands dele, medens vestmagterne har fremlagt deres egen fredsplan, der tager sigte på en global løsning af Tysklandsspørgsmålet og de europæiske sikkerhedsproblemer, og samtidig har presset for en nærmere drøftelse af denne plan. Mødet må ses som en forberedelse til et senere møde mellem de 4 regeringschefer, et topmøde. Vestmagternes holdning har hidtil været, at man kun vil gå med til etablering af et såkaldt topmøde, såfremt de nuværende forhandlinger forløber på en sådan måde, at der kan være rimeligt håb om praktiske resultater. Det synes, som om drøftelserne nu i det